

Асен Разцветников
Добрите стопани

Край речичка на полянка Мързелан и Мързеланка си живели във къщурка, ниска като костенурка. Ала дъжд ли се извий – къщичката ще ги скрий, зимна буря ли завей – в къщи ален огън грей.

Имали си те козица, с бяла пухкава брадица и на кривите рогчета с две пиринчени звънчета. Крехко в трема тя врещяла, с ясен звън ги веселяла и ги хранела с попара, щом тревичката покара.

Късно сутрин Мързелан дръпвал вехтия юрган и побутвал Мързеланка:

– Ставай, пиле, стига нанка!

Но невестата кротува и се прави, че не чува.

– Ставай мари, Мързелано!

– Луд ли си бре – толкоз рано!

Най-подире къмто пладне те надигали се гладни и си хапвали попара във гаванката си стара. После с въже във ръката той отивал във гората и събраните дърва сам отнасял във града. А невеста Мързеланка тежко сядала на сянка – с почнатата от неделя чужда прежда и къделя.

Тъй минавали се дните, тъй живели те честити.

Но – случило се веднъж, че козицата им бяла, що свободно си пасяла в къра там нашир и длъж, се объркала в тъмата и изчезнала в гората.

– Бре, къде ли е ваджишка! – рекла булката с въздишка. – Потърси я, Мързелане!

– Нищо няма да й стане! Ти ще видиш, че самичка ще си дойде таз козичка.

– Ще й видиш веч рогата на полянката в гората.

– Я недей ми дига врява! – кипнал Мързелан тогава. – Щом ти трябва – прав ти път! Хе полето, хе лесът!

– Брава, тъй, ами че как! Аз ще тръгна в тоя мрак да лудея по гората, ти пък скрий си тук главата и очаквай под юргана за попарата зарана!

И разсърдени тогаз, легнали си те завчас и сънували насън, че се гонят с меден звън две стада кози навън.

А в далечен пущинак, де не стъпва кози крак, Вълчо срещнал самичка просълзената козичка, па любезно се засмял и завчас си я изял.

Дигнали се пак по пладне нашите ленивци гладни. Но не яли веч попара във гаванката си стара.

– Ех – въздъхнал примирен Мързелан след някой ден, – като имаме къщурка, въженце и пъстра хурка, криво-ляво щем прекара на света и без попара!

И занизали се дните, вечерите и нощите. И семейството лениво

заживяло пак щастливо.

Но веднъж над божи свят рукнал едър дъжд и град: изпочукал кла-совете, с меч пронизал листовците – и на къщицата крива счупил кере-мидка сива.

– Слушай, мъжо Мързелане, няма то така да стане – рекла грижната съпруга, – трябва да поставиш друга! На – отново падна капка на съдра-ната ти шапка!

– Не – съпругът ѝ отвърща, – грижата за всяка къща на стопанката се пада! Я скочи ти като млада и догде те зърна аз, всичко поправи завчас!

– Бооже – рекла Мързеланка, – станала съм вече сянка! Делник-празник, сряда, петък шетай пусти женски шетък – а сега за Мързелана и зидарка пък да стана!

Никой труд си не направил и вредата не поправил. А дъждовната вода текла, текла за беда. Гнили ден из ден гредите и рушили се стени-те. И когато над света долетяла есента и един намръщен ден ревнол вя-търът студен, в миг къщурката прогнила до основи се срутила.

Изпод купището жалко се измъкнал подир малко, цял във прах и пот облян, злополучни Мързелан. А с оскубана глава изпълзяла след то-ва и нещастната стопанка – пъргавица Мързеланка. И приседнали тогава те на жълтата морава, поспогледнали се криво, па заплакали горчиво, че си нямат ни козица със рогчета и брадица, нито въже, нито хурка, ни пък нисичка къщурка.

КРАЙ

© Асен Разцветников

Сканиране, разпознаване и редакция: moosehead, 2008

Издание:

Приказки от български писатели
Издателство „Български писател“, 1981 г.
с/о Jusautor Sofia

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2420>]